

**ZAKON
O PRENEHANJU VELJAVNOSTI ZAKONA O DAVKU NA TONAŽO**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenija je davek na tonažo¹ uvedla v letu 2007. Razlog za uvedbo navedenega davka je v opredelitvi Slovenije kot pomorske države, ki se je, izhajajoč iz Resolucije o pomorski usmeritvi Republike Slovenije², zavezala zagotavljati razvoj pomorskega gospodarstva in spodbujati razvoj pomorskega šolstva.

Slovenija je z uvedbo davka na tonažo sledila trendom držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice) na področju pomorskega gospodarstva, s ciljem zagotavljanja konkurenčnosti pomorske panoge. Države članice so se za ohranitev pomorske panoge, ki je zelo mobilna in je v zelo kratkem času sposobna prenesti sedeže podjetij in ladje registrirati v državah zastav ugodnosti (angl.: Flag of Convenience), posluževale različnih ukrepov. Ker so različni ukrepi za subvencioniranje pomorskega prometa povzročali tekmovanje med državami članicami EU ter s tem drobljenje notranjega trga, je Evropska komisija v letu 2004 sprejela Smernice Skupnosti o državnih pomočeh za pomorski promet³ (v nadaljnjem besedilu: smernice Skupnosti). V letu 2009 pa še posebne smernice za upravljanje ladij (Sporočilo Komisije o usmerjanju državnih pomoči za družbe za upravljanje ladij⁴).

Namen smernic Skupnosti je ohraniti enotnost notranjega trga in preprečiti tekmovanje med državami članicami, saj se tako zagotovijo enotna pravila za izvajanje ukrepov na področju mednarodnega pomorskega prometa. Cilji, ki jih smernice Skupnosti zasledujejo, so: spodbujanje konkurenčnosti evropskega ladjarstva, ohranitev oziroma izboljšanje obstoječih standardov na področju pomorskega prometa, spodbujati oziroma ohraniti delovna mesta na kopnem in ladjah, obdržati ladje v registrih Evropske unije kakor tudi ohraniti znanje, ki je pomemben dejavnik razvoja pomorskega prometa.

Ker gre pri davku na tonažo za alternativno, pavšalno obdavčitev dohodkov pravnih oseb, namenjeno določenemu segmentu zavezancev (to je zavezancem, ki poslujejo v mednarodnem pomorskem prometu), je ukrep državna pomoč. Navedeno pomeni, da je pri implementaciji in izvajanju tega ukrepa potrebno upoštevati pravila za državne pomoči, kot so določena v smernicah Skupnosti. Ukrep je potrebno priglasiti Evropski komisiji, ki presodi ali ukrep zadosti pogojem iz smernic Skupnosti, pri tem pa Evropska komisija upošteva tudi konkretna dejstva in okoliščine posamezne države članice.

Evropska komisija je Sloveniji shemo državne pomoči davka na tonažo po Zakonu o davku na tonažo

---

¹ Uradni list RS, št. 61/07.

² Uradni list RS, št. 10/91.

³ Community guidelines on State aid to maritime Transport (OJ C 13, 17.1.2004, p. 3–12).

⁴ Communication from the Commission providing guidance on State aid to shipmanagement companies (OJ C 132, 11.6.2009, p. 6–9).

(Uradni list RS, št. 97/09 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZDTon) odobrila v letu 2009 (državna pomoč N 325/2007 – Slovenija in državna pomoč N 188/2010 – Slovenija), za obdobje desetih let, in sicer od 1. januarja 2008 dalje.

Ker je bil zadnji vstop v shemo državne pomoči po ZDTon mogoč do 31. decembra 2018, je Slovenija v letu 2017 Evropsko komisijo zaprosila za podaljšanje omenjene sheme. Evropska komisija je shemo Sloveniji podaljšala za naslednje desetletno obdobje tj. za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2028, z odločbo SA.48949 Prolongation of the Slovenian Tonnage Tax scheme⁵.

Evropska komisija je v postopku presoje podaljšanja veljavnosti državne pomoči davka na tonažo nekatere institute v ZDTon, skladno z veljavno prakso Evropske komisije na tem področju, ocenila kot preširoko določene (primeroma potrebna je ožja definicija, kaj se šteje za dohodke iz mednarodnega pomorskega prometa, določitev dodatnih pogojev glede dohodkov za tehnično upravljanje ladij in vodenje posadke na ladji), zato je v odločbi SA.48949 Prolongation of the Slovenian Tonnage Tax scheme, s katero je Sloveniji odobrila podaljšanje predmetne državne pomoči, zahtevala uskladitev teh institutov z veljavnimi pravili državnih pomoči v pomorskem prometu. Slovenija se je Evropski komisiji zavezala, da bo to uskladitev tudi izvedla.

Z namenom odpraviti neskladje je bil, v letu 2019, pripravljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na tonažo (v nadaljnjem besedilu: ZDTon-B), vendar po izglasovanem vetu Državnega sveta Republike Slovenije, ZDTon-B pri ponovnem glasovanju v Državnem Zboru Republike Slovenije ni prejel zadostne podpore. Tudi v letu 2020 je bila pripravljena novela ZDTon z namenom odprave zatečenega stanja, vendar neuspešno, saj novela zakona ni prejela zadostne podpore po vetu Državnega sveta Republike Slovenije.

S predlogom Zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o davku na tonažo (v nadaljevanju: predlog zakona) se ukinja državno pomoč, tj. pavšalno obdavčitev z davkom na tonažo. S tem se odpravlja neskladje med ZDTon in veljavno odločbo Evropske komisije. Prenehanje pomeni tudi ukinitve posebne, lahko ugodnejše davčne obravnave zavezancev v sektorju mednarodnega pomorskega prometa. Navedeno pomeni, da bodo zavezanci, ki so v sistemu državne pomoči davka na tonažo, po prenehanju ZDTon svojo davčno osnovo ugotavljali po pravilih določenih z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb. To pomeni, da se ukinja davčna obravnava po ZDTon (zavezanci ne bodo več obračunavali pavšalnega davka na tonažo, ampak bodo svojo davčno obveznost ugotavljali po pravilih določenih z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb).

V prvih petih letih sheme državne pomoči so bili vanjo vključeni trije davčni zavezanci, pozneje pa le še dva, saj je en nehal poslovati zaradi slabih poslovnih rezultatov. V preteklem obdobju za katerega so na voljo podatki (2008–2019, za leto 2020 podatkov še nimamo) so zavezanci, ki so bili vključeni v sistem davka na tonažo, plačali 1 mio. evrov davka na tonažo oziroma v povprečju 86.000 evrov na leto. Če bi se jim davčna obveznost odmerjala po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: DDPO), bi bila njihova obveznost v tem obdobju 24,5 mio. evrov. Vendar pa bi večino obveznosti pripoznali v prvih štirih letih (za leta 2008–2011), ko so ustvarili za 114 mio. evrov davčne osnove in bi bila njihova davčna obveznost 23,9 mio. evrov.

Razlika med davkom na tonažo in teoretično davčno obveznostjo po obračunu DDPO je tako znašala 23,5 mio. evrov oziroma povprečno 2 mio. evrov na leto. Dvanajstletno obdobje je imelo različne gospodarske cikle. Prvo obdobje (2008–2011) je bilo odlično za panogo ladijskih prevozov blaga, sledilo je obdobje krize (2012–2019), ko so slovenski zavezanci poslovali z izgubo ali minimalnim

---

⁵ SA.48949 Prolongation of the Slovenian Tonnage Tax scheme (OJ C 40, 1.2.2019, p. 1–6)

dobičkom. V teh letih je bil znesek davka na tonažo višji, kot bi bil davek po obračunu DDPO. To je tudi obdobje, ko je davek na tonažo za njih manj ugoden, vendar pri tem kljub temu poudarjamo, da so zneski davka na tonažo tudi v tem obdobju razmeroma nizki.

V decembru leta 2020 sta iz sistema davka na tonažo izstopila tudi oba preostala zavezanca ter ob tem prodala tudi vse še preostale ladje, ki sta jih imela v lasti. Glede na to ocenjujemo, da bo za leto 2020 znesek davka na tonažo nižji, kot je bil v preteklih letih. Razlog izstopa zavezancev je lahko posledica slabših razmer in slabšega poslovanja v panogi ladijskih prevozov, kar pomeni, da ocenjujemo, da bo njun poslovni izid, ki je osnova za izračun teoretične davčne obveznosti iz naslova DDPO zelo nizek. Posledično bo zato tudi znesek državne pomoči za 2020 nizek ali enak nič.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je ukinitvev posebne, lahko ugodnejše davčne obravnave zavezancev v mednarodnem pomorskem prometu, v obliki davka na tonažo, tj. prenehanje sheme državne pomoči davka na tonažo, določene po ZDTon. S tem se bo odpravilo neskladje med odločbo Evropske komisije in veljavnimi pravili določenimi v ZDTon. Sistem državne pomoči davka na tonažo je izgubil na pomenu, saj sistem ne zagotavlja davčne gotovosti in predvidljivosti za poslovanje zavezancev v sistemu državne pomoči davka na tonažo.

2.2 Načela

Načelo predloga zakona je zagotoviti ukrepe, ki zasledujejo navedene cilje. Predlog zakona sledi temeljnemu načelom: načelo davčne preglednosti, načelo davčne določnosti, načelo davčne nevtralnosti in načelo davčne prilagodljivosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve, ki jih določa predlog zakona je ukinitvev posebne, lahko ugodnejše davčne obravnave zavezancev v mednarodnem pomorskem prometu, v obliki davka na tonažo, tj. ukinitvev sheme državne pomoči davka na tonažo, določene po ZDTon.

1. člen predloga zakona ureja vsebino prenehanja veljavnosti.
2. člen predloga zakona določa prenehanje.
3. člen določa davčno obravnavo prehoda med sistemom državne pomoči zakona o davku na tonažo in sistemom določitve davčne osnove po zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.
4. člen predloga zakona določa obravnavo državne pomoči do uveljavitve prenehanja ZDTon.
5. in 6. člen predloga zakona določata ureditev davčnega obdobja 2021 in veljavnost predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Trenutno v shemi davka na tonažo ni nobenega zavezanca, kar pomeni, da prenehanje ZDTon ne bo imelo neposrednega vpliva na prihodke državnega proračuna in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Države članice EU z morjem in posebno ureditvijo vezano na mednarodni pomorski promet v obliki davka na tonažo, so: Hrvaška, Italija, Finska, Švedska, Litva, Latvija, Poljska, Nizozemska, Nemčija, Belgija, Danska, Francija, Španija, Irska, Portugalska, Ciper, Malta, Grčija. (vir: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3, <https://www.wfv.com/articles/20-years-german-tonnage-tax-regime/>, <http://www.gencs.eu/news/view/3925>)

Države članice EU z morjem in brez posebne ureditve vezane na mednarodni pomorski promet v obliki davka na tonažo, so: Bolgarija, Romunija, Estonija. (interni vir Evropske komisije: Maritime guidelines: Technical meeting with Member States, 13. June 2018)

Države članice EU, brez morja in brez posebne ureditve mednarodnega pomorskega prometa, so: Avstrija, Češka, Slovaška, Madžarska, Luksemburg. (interni vir Evropske komisije: Maritime guidelines: Technical meeting with Member States, 13. June 2018)

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Naloge v zvezi s pobiranjem davka na strani države, kar vključuje tudi nadzor, bo kot doslej opravljala Finančna uprava Republike Slovenije. Predlog zakona tako ne bo imel povečanih administrativnih posledic v postopkih oziroma pri poslovanju davčnega organa.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Davčni zavezanci, ki so v shemi državne pomoči davka na tonažo, bodo po prenehanju te sheme davek izračunavali skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb. Zavezanci, ki so bili v sistemu državne pomoči davka na tonažo so že sedaj morali voditi ločeno knjigovodstvo za dejavnosti, ki so obdavčene po ZDTon, in za dejavnosti, ki so obdavčene po zakonu, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb. Z uveljavitvijo predloga zakona bo to za zavezance pomenilo administrativno poenostavitev, saj bodo v prihodnje davek obračunavali le v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb in pripravljali tudi samo obračun tega davka.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Ker trenutno v shemi davka na tonažo ni nobenega zavezanca, prenehanje ZDTon ne bo imelo

neposrednega vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način zagotovila tudi obveščanje zavezancev o novostih iz predloga zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona: /

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen: /

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa prenehanje veljavnosti Zakona o davku na tonažo (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZDTon), ureja prehode med sistemom določanja davčne osnove po ZDTon in sistemom določanja davčne osnove po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19) ter dodelitev državne pomoči za davčni obdobji 2019 in 2020.

2. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati ZDTon.

3. člen

(ureditev prehodov med sistemom določanja davčne osnove po Zakonu o davku na tonažo in sistemom določanja davčne osnove po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb)

(1) Zavezanci, ki davčno osnovo obračunajo skladno z ZDTon, z dnem uporabe tega zakona določijo davčno osnovo skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19).

(2) Pri ugotavljanju davčne osnove po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19) se ob prehodu oziroma zaradi prehoda iz prvega odstavka tega člena zneski dohodkov iz dejavnosti iz prvega odstavka 4. člena ZDTon vključijo v davčno osnovo, na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

(3) Izgube iz davčnih obdobji, ki so nastale v času trajanja sistema davka na tonažo in izvirajo iz dejavnosti, ki so vključene v davčno osnovo po ZDTon, se v nobenem obdobju ne morejo uveljavljati za zmanjšanje davčne osnove zavezanca po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19).

4. člen

(dodelitev državne pomoči za davčni obdobji 2019 in 2020)

Šteje se, da je državna pomoč po ZDTon za davčna obdobja 2019 in 2020, dodeljena posameznemu zavezancu po »de minimis« pravilih državnih pomoči. »De minimis« pomoči se dodeljujejo v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči de minimis (UL L št. 379 z dne 28. 12. 2006, stran 5) in po

postopku, ki ga za dodelitve sredstev subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranja iz državnega proračuna določajo predpisi o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

(prehodna določba)

(1) Davčni zavezanec za davčno obdobje 2021 sestavi davčni obračun davka na tonažo v skladu z določbami ZDTon na dan pred prenehanjem veljavnosti ZDTon in ga predloži davčnemu organu v roku 60 dni. Za davčno obdobje, ki se začne na dan prenehanja veljavnosti ZDTon in se konča 31.12.2021, davčni zavezanec sestavi davčni obračun v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, in v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Določbe ZDTon se uporabljajo v zvezi z davčnimi obračuni za obdobja, ko je bil zavezanec vključen v sistem davka na tonažo in je obračunaval in plačeval davek na tonažo.

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti Zakona o davku na tonažo (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZDTon), ureja prehode med sistemoma določanja davčne osnove po ZDTon in določanja davčne osnove po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19, v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2) ter dodelitev državne pomoči za davčni obdobji 2019 in 2020.

Navedeno pomeni, da se ukine alternativna oblika določitve davčne osnove po ZDTon. Zavezanci, ki so v sistemu davka na tonažo, po prenehanju veljavnosti zakona izračunavajo davčno osnovo tudi za dohodke iz poslovanja z ladjami v mednarodni plovidbi skladno z ZDDPO-2.

K 2. členu

Ta člen v prvem odstavku določa, da z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati ZDTon.

K 3. členu

Člen določa da zavezanci, ki davčno osnovo obračunajo skladno z ZDTon, z dnem uporabe tega zakona davčno osnovo določijo skladno z ZDDPO-2. Pri ugotavljanju davčne osnove po ZDDPO-2 se ob prehodu oziroma zaradi prehoda zneski dohodkov iz dejavnosti iz prvega odstavka 4. člena ZDTon vključijo v davčno osnovo, na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

Izgube iz davčnih obdobji, ki so nastale v času trajanja sistema davka na tonažo in izvirajo iz dejavnosti, ki so vključene v davčno osnovo po ZDTon, se v nobenem obdobju ne morejo uveljavljati za zmanjšanje davčne osnove zavezanca po ZDDPO-2.

K 4. členu

Šteje se, da je državna pomoč po ZDTon za davčna obdobja 2019 in 2020, dodeljena posameznemu zavezancu po »de minimis« pravilih državnih pomoči. »De minimis« pomoči se dodeljujejo v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči de minimis (UL L št. 379 z dne 28. 12. 2006, stran 5) in po postopku, ki ga za dodelitve sredstev subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranja iz državnega proračuna določajo predpisi o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

K 5. členu

Člen je prehodna in končna določba. Davčni zavezanec za davčno obdobje 2021 sestavi davčni obračun davka na tonažo v skladu z določbami ZDTon na dan pred prenehanjem veljavnosti ZDTon in ga predloži davčnemu organu v roku 60 dni. Za davčno obdobje, ki se začne na dan prenehanja veljavnosti ZDTon in se konča 31.12.2021, davčni zavezanec sestavi davčni obračun v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, in v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. V drugem odstavku je določeno, da se ZDTon uporablja še pri davčnih obračunih za leta, ko je zavezanec bil v sistemu davka na tonažo in je obračunaval davek na tonažo.

K 6. členu

Člen je končna določba. Določa začetek veljavnosti zakona. Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.